

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 124. Variis casibus absolutio differri potest, licèt sufficienter
existimetur contritus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

de Confessario, à quo increpatus fuit, vel inabfolutus, tamquam nimis aspero & inhumano. Nec certe figuram animi ferid pœnitentis, magis est studio querere sibi Confessarios in absolvendo faciles, quam faciles in dandis pœnitentiis levibus pro commissis gravibus. Quos qui studio querunt, Confessariosque dantes pœnitentias peccatis proportionatas fugiunt; S. Bernardinus Senensis censet non plus habere contritionis, quam habeat diabolus.

CAPUT CXXIV.

Variis casibus absolutio differri potest, licet sufficienter existimetur contritus.

160 **E**X pœnitentis consensu differri posse, conveniunt omnes Theologi, velut in re certa. Sed & abique consensu ipsius, ex rationabili causa differri posse, communis est vera sententia affirmat, inquit Cardinalis de Lugo disp. 14. de Sacram. Pœnit. sect. 10. Nam licet (inquit) pœnitens, legitime dispositus, Confessione factâ, habeat jus ad sententiam; non tamen habet jus, ut statim profertur sententia: potest enim Judex arbitrari, quomodo & quando debeat utilis profertur sententia. Quando ergo merito times, pœnitentem, nunc absolutum, facile relapsurum statim in eadem crimina, nisi ipsâ difficultate & dilatazione absolutio- nis territas, agnoscit melius gravitatem peccati, poterit differre absolutionem, ut pœnitens utiliter admotus non maneat in tanto periculo reincidentie, quantum animâ subiret.

161 Similiter ex communi doctrina Theologorum potest aliquando obligare pœnitentem ad implendam pœnitentiam ante absolutionem, per modum medicinæ, quando judicatur id esse necessarium vel utile pœnitenti, ex eo quod solet facile omittere postea pœnitentiam sibi impositam, vel ut Confessarius certus sit de pœnitentia impleta, vel ob alios fines.

Et ratio à priori est, quia Confessarius non solum est Judex, sed & Medicus. Unde sicut in pœnitentia imponenda exercet officium Judicis punientis; ita simul exercere debet officium Medici curantis; atque adeo procurare, quod impositio pœnitentia sit in utilitatem & medicinam pœnitentis, quo reddatur magis cautus & fortis contra tentationes... Ad utrumque enim habet jus Confessarius, nec à pœnitente prohiberi potest, ne in ipsa absolutione utrumque exerceat. Et experientia multorum pœnitentium ostendit quod hoc remedio brevi tempore solent curari, reddunturque magis cauti, denique hoc modo melius concipiunt necessitatem perseverantia in proposito non peccandi; in eoque proinde proposito firmanur, nec ita facile postea relabuntur. Hæc omnia Lugo supra, cum communi (ut ait) Theologorum sententia.

162 Merito proinde Illustrissimus D. Episcopus A-trebatensis propositionem hanc cenfurâ notavit: Non est licitum differre absolutionem pœnitenti ex eo prævisè quod reincidat in idem peccatum grave. Cum extra dubium sit merito differri ob circumstantias se tenentes ex parte relapsus, v. g. ob relapsus frequentiam, ob non adhibita contra relapsum congrua remedia, &c. Non est tamen absolutio univertim differenda lapsu in grave peccatum, primâ vice quâ peccatum illud confitetur. Si enim mox à peccato commisso se totum pœnitentia dedit, eaque inter confitendum signa daret, quibus fidem Confessarius prudenter negare non posset, non est cur teneretur absolutionem ipsi differre. Imò nec prudenter eam pœnitenti sufficienter disposito differret, quando ex dilatazione magis timeret damnum spirituale pœnitentis, quam utilitatem speraret.

163 Addunt Doctores Lovanienses in declaratione Tom. III.

per Hennebellum, Delegatum suum, coram Apostolica Sede factâ die 18. Septembris 1700. (cui deinde 21. Februarii 1701. Lovanii coram Magnifico Rectore D. Claës per actam publicam subscripserunt, tum Rector ipse Magnus, tum Huyghenius, De Charneux, Hennebellus, Renardi, Sullivanus, Verschuren, S. Theologi Doctores), primò non ob quævis peccata interna, ex objecto mortalia, ut superbiæ, avaritiæ, iræ, invidiæ, &c. opera preparatoria passim injungenda esse hominibus, qui cætera christiane vivunt.

Secundò similiter nec iidem passim ea injungenda, cti venerint ad peccata ex objecto mortalia externa, ut sunt rixæ, contentiones, &c.

1264 Addo & ego 1°. per recidivos hic eos intelligi, qui post confessionem in confessa crimina relabuntur, sive facile relabuntur, & frequenter, sive non facile, nec frequenter. In quo à consuetudinariis distinguuntur, utpote qui, propriè loquendo, soli sunt, qui ex frequentatis actibus vitiosis, eorum habitum, seu propensionem in eos magnam contraxerunt, ex qua fit quòd in eos facile & frequenter, etiam absque gravi tentatione labantur.

Addo 2°. cum Illustrissimo D. Gilberto de Choyseul, Episcopo Tornacensi, in sua brevi ac dilucida explicatione singularum partium Sacramenti Pœnit. cumque Steyartio in Conclus. Theologico-pract. Conclus. 34. & Hennebello in Systemate Sacram. Pœnit. §. 3. & 4. duas recidivorum classes esse distinguendas, alteram recidivorum ex malitia, alteram recidivorum ex fragilitate. Prioribus quidem, ad cavendam nimiam laxitatem, ordinariè differendam absolutionem, ob insufficientem, vel non satis exploratè sufficientem dispositionem: sed cum posterioribus, ad declinandam nimiam severitatem, benignius agendum. Ex quo constat, assercionem nostram inter extremas duas esse medianam.

Per recidivos ex malitia, eos intelligo, qui semper promittunt, & nunquam sese emendant, nec vim sibi notabilem inferunt contra relapsum, nec convenientia contra eum remedia sedulo practitant, nec cum tentatione (dum recurrit) multum luctantur, sed facile & citò succumbunt, nec solitas peccandi occasiones fugiunt, nec victorias notabiles adversus tentationem reportant. Ideoque post confessionem non diu sibi cavent à relapsu. Qui ejusmodi sunt, satis intelliguntur non habere veram, vel saltem plenam sese emendandi voluntatem; sed vel nullam, vel ad summum semiplenam, & (ut Augustinus loquitur) semisanciam. Differendi proinde sunt, dum veram & plenam habeant, suaviterque monendi, ut interim ferventes orationes, humiliaque & laboriosa pœnitentiæ opera faciant, ad plenam conversionem, plenamque se emendandi voluntatem à Deo impetrandam.

Per recidivos ex fragilitate, intelligo eos, qui facile & citò non reincidunt, sed congruis aptisque remediis contra relapsum se armant, vim sibi notabilem contra eum sibi inferunt, occasiones devitant, Deum ferventer orant, contra tentationes multum luctantur, illique sæpius fortiter resistunt, victoresque sæpius exiterunt, sed post multas victorias & resistentias, & luctam magnam, graviori tentationi semel succubuerunt. Cum talibus enim mitius agendum, quam cum iis qui facile & citò succubuerunt, ex epist. 53. Cypriani colligitur. Et ratio dicere videtur. Non videntur ergo mox absolutione privandi, sed juvandi, & ad conatus acriores animandi, modò Confessarius videat, eos non languidè, sed sedulo agere, atque ad totalem emendationem, non frigidè, sed feridè & sincerè anniti, statimque post lapsum, cum humilitate magna, & lachrymis, Dei clementiam implorasse.

D d d

eaque jam penitentia signa dare, ex quibus prudenter credere possit, ipsos sat esse contritos.

1265 Meminisse tamen oportet, illis ex fragilitate cecidit non solum cavendas esse peccandi occasiones, quae ab omnibus communiter cavendae sunt, sed & illas, quae, attentâ speciali suâ infirmitate, peccati periculum sibi prae aliis adferunt. Quia (ut Bernardus ait serm. 1. Pasch. c. 16.) *non satis cecidisse pipet hominem, qui adhuc manere disponit in lubrico... sit verâ compunctionis indicium, opportunitatis fuga, subtractio occasio.* Et quia tales in medio laqueorum specialiter ambulant, facileque est animum ipsorum, ex peccati reliquiis infirmum, peccati illecebris capi, nisi congruis aptisque medicis sanari satagant; non levi studio, nec parvo conatu, sed ferventi mentis intentione, ipsis recenter conversis opus esse, supra dixi ex sancto Cyrillo Alexandrino, qui l. 4. de ador. in spir. docet, exiguis laboribus hanc rem non perfici, nec unquam ab iis, qui remissiores voluptuosamque vitam amplectuntur. Ostenditurque in simili: quia homo sic conversus similis est illi, qui à febre vel vulnere nuper curatus fuit, certans tamen adhuc cum morbi reliquiis: qui, licet à febre liber sit, adeo tamen debilis est, ut nihil sedulo provideatur, de relapsu vehementer periclitatur. Propterea ergo cautus esse debet, & circumspectus, ut satagat, ob creptam sibi praedam irruenti, resistat, uti fufius explicat Antonius Le Felon in l. cui titulus, *Converso peccatoris, cap. 11.* Sibi proinde tales prae caeteris dictum putent, quod Tridentinum ait sess. 6. c. 13. *Videant ne cadant, & cum timore ac tremore salutem suam operentur in laboribus, in vigiliis, in elemosinis, in orationibus, & oblationibus, in jejuniis & castitate: formidare enim debent... de pugna, quae superest, cum carne, cum mundo, cum diabolo, in qua victores esse non possunt, nisi cum Dei gratia Apostola obtemperent, dicentis: Debitorum sumus, non carni, ut secundam carnem vivamus. Si enim secundam carnem vixeritis, moriemini. Si autem spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis.*

1266 Haec dicta sunt in gratiam & compassionem recidivorum ex fragilitate, non in gratiam facile reincidentium. Illi enim, non illi, firmam utcumque fuisse suam non relabendi voluntatem ostendunt, ex hoc quod diuturno satis tempore fideliter impleverint, quod Confessario promiserant, adhibitisque remediis à Confessario prescriptis, recurrentium tentationum procellis facile & citò se obrui passi non sunt. Ostendunt quoque fortem fuisse suam illam voluntatem, ex hoc quod iidem tentationibus viriliter resistendo, multas de illis victorias non semel reportarunt; tamen post multas luctas & victorias graviori tentationi succubuerint, ex hoc quod in oratione non perseverando, sed praecipuum istud negligendo, oportet semper orare, & non deficere, aliquo ipsis torpore irrepente, tandem à superveniente gravi tentatione supplantari fuerint. Nam de facile relabentibus ex haecentis dictis aliter est philosophandum. Tamen enim Rivale Romanum ipsis suadeat, saepe, puta semel in mense, vel in certis solemnibus diebus confiteri; non tamen dicit ipsis, dum confitentur, absolutionem mox impendendam esse; sicut nec hoc dicit Sanctorum aliquis, nec dicunt Emericus de Bonis, Segnerus, & alii assertionis nostrae Patroni, licet tales monendos esse doceant ut identidem, v. g. semel in mense, ad Confessarium revertantur, statim sui rationem reddituri, opportunaque consilia recepturi.

CAPUT CXXV.

Ex dictis demonstratur, sententiam nostram à nonnullis et adversantibus, sub horrida larva per imposturam representari.

Demonstratur (inquam) sententiam nostram de absolutione maiorum peccatorum, maxime consuetudinariorum & recidivorum, non esse novam, inauditam, à nemine practicantem, nec practicabilem, rigidissimam, sapientem crudelitatem, nec inducentem animas in desperationem, prout Junior Casuista per imperitiam, & impetum manifestam vociferatur in libello immodesto, cui titulus, *Apologia pro praxi communi penitentiae.* Quomodo enim nova & inaudita est doctrina, quam cum Patribus passim omnibus, cum Sanctis novissimis, cum Scriptoribus omnibus, qui contra Lutherum Calvinumque scripserunt, sapientissimi docent Cardinales, Episcopi & Theologi, tam saeculares, quam Regulares omnium Ordinum, uti demonstravimus supra? Quomodo nova & inaudita, quae (teste Eminentissimo Aguirio) *inheret non modo Concilio, Canonibus, Patribus, non solum gravissimis Cardinalibus, Episcopis & Theologis horum temporum, sed etiam rationi manifeste, fundata in doctrina fidei, & experimento frequenter?* Quomodo à nemine practica & impracticabilis, quae, teste eodem Eminentissimo, fundata est in experimento frequenter, & reverà maximo cum animarum fructu à millenis & millenis Parochis, Confessariisque religiosissimis practicitur, uti cum Episcopis quamplurimis, Emericus de Bonis, Paulus Segnerus, alii, quae testes omni exceptione majores constentur; quam denique olim, cum rigore incomparabiliter majore, per duodecim saecula, Ecclesia Orientalis & Occidentalis practicavit, uti etiam demonstravimus in superioribus?

Quomodo rigidissima, sapientem crudelitatem, & inducens in desperationem, quae, Chryostomo iudice, est summa elementis & benignitatis, praestantissimaeque medendi rationis, nec vulgaris erga peccatorum salutem cura, homil. 14. in 2. ad Cor. in Morali? Oppositum potius crudelium & inhumanam esse docet Cyprianus, dum de sceleratibus illius dicit, quod hoc sunt peccatoribus, quod grando frugibus, quod turbidum sicut arboribus, quod armentis pessilens vapibus, quod navigis saeva tempestas. Quia solutum aeternae spei adimant, arborem a radice subvertunt, per eosque subitis inimicis impugnantis adhuc lapsis occulta populatione grassatur, &c.

Fateatur ergo Scriptor ille, ista conviciante magis levitate, quam convincente veritate dicta esse, prout Augustinus loquitur l. de unit. Eccles. c. 5. Qui & illud mirabile esse observat l. de fide & opere. c. 18. non raro usvenire, quod illi alios de novitate perperam incusent, qui ipsimet Novatores sunt. Usvenit etiam (ait iterum Eminentissimus Aguirius dissert. 10. in Can. 11. & 12. Concilii Tolletani III.) Scriptorem aliquem à nonnullis incusari nimia severitatis; non quia sententia ipsius strictiores iusto sunt, sed quia illorum conscientia laxa est, ut hic quodammodo locum habeat dictum illud vetus: *pedes tui non calcant spinas, sed haerent.*

Refutatis nihilominus imposturis non contentus Junior ille, eodem in libello pag. 11. addit Huyghenium, aliosque assertionis nostrae repugnantes velle, opera penitentiae preparatoria exerceri ante absolutionem, donec habitus & consuetudines male sint destructae, vel ferè destructae, toraliter utique. Pag. 28. à nobis negari absolutionem peccatorum, si semel aut bis peccet. Pag. 2. & 29. consuetudinariorum conversionem longo tempore à nobis alligari. Pag. 7. à nobis determinari longum tempus, ante quod affirmamus ipsos ordinari non posse esse dispositos ad absolutionem. Quae omnia prorsus aliena sunt à veritate. Quod enim de Huyghenio dicit, Huyghenius ipse discrete negat in Apologia sua §. 10. aliisque in locis. Negat similiter Antonius Le Felon in Conversione